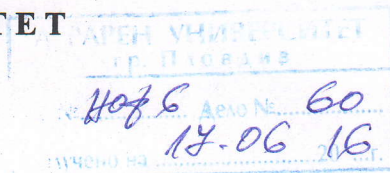

ЛЕСОТЕХНИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ
АГРОНОМИЧЕСКИ ФАКУЛТЕТ

РЕЦЕНЗИЯ

от проф. дсн Славка Проданова Лукипудис, съгласно Заповед № РД-16-540 /18.05.2016 г. на Ректорът на АУ, Пловдив, определена за член на научното жури, назначено по конкурс обявен в ДВ бр.9 / 02.02.2016 г. за заемане на академичната длъжност „ПРОФЕСОР”, по Област на висше образование: 6. Аграрни науки и ветеринарна медицина, **Професионално направление 6.1. Растениевъдство, Научна специалност: Растениевъдство**, по доклад на Декана на Факултет по Агрономство на АУ, Пловдив (Протокол № 1/ 02.02.2016 г. на ФС на ФА), и в съответствие с чл. 4(3) ЗРАСРБ и чл. 5(3) от ППЗРАСРБ и ППЗРАСРБ в АУ, Пловдив.

с кандидат **ТОНЯ ДОБРЕВА ГЕОРГИЕВА**

Аграрен Университет, Пловдив, катедра „Растениевъдство” Факултет по Агрономство ул. Менделеев” 12 (дом. адрес: гр. Пловдив, обл. Пловдивска, Ул. ” Лозенград” № 24)
за връзка: 032 654 322, 032 262 869, 0888 673766; e-mail: tonia@au-plovdiv.bg
(по явление за участие с конкурса НОР 8 № 24 / 26.04.2016

Предоставените документи и материали във връзка с участието в обявения конкурс, отговарят на изискванията на чл.4(3) от ЗРАСРБ и чл. 5(3) от ППЗРАСРБ и ППЗРАСРБ

Резултатите и научните приноси в преподавателската и научно-изследователската дейност, **установени от предоставените ми за рецензиране материали**, са лично дело на доц. д-р Т. Георгиева. Материалите (копия и справки) по конкурса за заемане на Академичната длъжност „Професор” съответстват на истината.

I. Биографични данни на кандидата за заемане на академичната длъжност „ПРОФЕСОР”

Доц. д-р ТОНЯ ДОБРЕВА ГЕОРГИЕВА е родена на 29.04.1961 г. в гр. Елена. Завършва АУ, Пловдив през 1984 г. - *Магистър по „Растителна защита” (Диплома за завършено висше образование № 016163/ 24.02.1984.)*.

Общият трудов стаж на доц. Т. Георгиева възлиза на 30 години и 2 месеца.

Европейският образец на творческата ѝ автобиография показва, че трудовият ѝ научен път е бил конкретизиран и целенасочено ефективен (в системата на АУ, Пловдив) а преподавателската ѝ дейност е в областта на „Растениевъдството”. Доц. Георгиева изгражда и преминава целия си творчески път в системата на АУ, Пловдив.

В АУ, Пловдив работи от 1986 г. Последователно преминава през всичките поредни научни степени: - от асистент (1986 г.), старши асистент (1988 г.), главен асистент (1992 г.) и доцент (Свидетелство № 21507/ 04.09.2002 г.), в Катедра Растениевъдство, Факултет по Агрономство (шифър 04.01.14 – Растениевъдство) в АУ, Пловдив.

През 1996 година защитава Дисертационен труд на тема: “ПРОУЧВАНЕ ОСНОВНИТЕ ЗВЕНА ОТ ТЕХНОЛОГИЯТА НА ОТГЛЕЖДАНЕ НА ЗИМУВАЩ ОВЕС” и е присъдена научната степен „Доктор” (Диплома № 24291/02.07.1996) по научен шифър 04.01.14 „Растениевъдство”.

Основните ѝ длъжности и отговорности се заключават в: ♦- изпълнение на функциите на Зам.-Декан на Факултета по Агрономство на АУ, Пловдив; ♦- администрира учебната дейност; ♦- председателства Комисията по Качеството на обучението във ФА; ♦- ръководи научно-изследователската дейност на докторанти в

катедра „Растениевъдство” във ФА; ♦- преподавател по Растениевъдство (дисциплините „Растениевъдство“, „Технически култури“, „Биологични основи на растениевъдството“, „Лечебни, ароматни и вкусови растения“, „Съхранение и окачествяване на зърно”), а така също и „Педагогика на обучението по агрономически дисциплини”.

Има ефективни участия в Експертни комисии за оценка на проекти по Мярка 111 – 4 бр. през периода 2010 – 2013 г. Член е на Работна група, за изготвяне на Проект по мярка 2 от ПРСР (2014-2020 г). Член на 3 бр. редколегии (на списания „Професионално образование“, „Didaktica” и „Научни трудове на Аграрния Университет”), като на сп. „Професионално образование” е главен редактор.

Регистрирала е притежание на 15 броя сертификати за участия в научни форуми.

В периода след доцентурата е провела редица краткосрочни специализации основно в рамките на програма Еразъм и Еразъм + - във Франция (Дижон и Орлеанс), в Холандия (Вагенинген и Дронтън), в Австрия (Виена), в Чехия (Прага - няколкократно), в Испания (Малага и Кордоба), във Финландия, Норвегия, Кипър и др.

II. НАУЧНО ИЗСЛЕДОВАТЕЛСКА И ПРИЛОЖНА ДЕЙНОСТ

1. Ръководство и участие в научни проекти. През периода 2007-2016 година, кандидатката участва в конкурса за „Професор” с отчетени участия в изпълнението на общо 17 (седемнадесет) научни проекти.

♦- Основната част от научните проекти – общо 10 бр., съставляващи 58.82% от всички научни проекти, са с външно за АУ, Пловдив финансиране, в т.ч. проектите ръководени и координирани от кандидатката са 4 бр. (40.0%), и с нейно активно участие в 60.0% (в 6 бр.); ♦- Една пета част (4 бр. = 23.5%) от проектите (2008–2015 г.) са финансирани от НИЦ на АУ, Пловдив; ♦- 17.6% (3 бр.) научни проекти (през 2008-2015 г.) са финансирани от ССА.

Научните проекти, в които е участвала и участва доц. Т. Георгиева са правилно отразени с посочване на периода, базовите организации и финансиращите органи и институции.

За всички научни проекти с участието, под ръководството или разработени от доц. Т. Георгиева има представени доказателствени материали (Служебни бележки и Удостоверения от съответните научни звена).

Научните проекти, са свързани тематично с пряката научно-изследователска и преподавателска дейност на участничката в конкурса за „Професор”.

Доц. Тоня Георгиева умело използва резултатите от научните проекти в обучението на студентите по дисциплината „Растениевъдство” в катедра „Растениевъдство” към ФА на АУ, Пловдив.

2. Публикационна дейност – представени са 118 бр. научни труда.

Оценявам участието на доц. д-р Т. Георгиева в обявения конкурс за „Професор” въз основа на научната продукция от 107 бр. научни разработки в т.ч.: ♦- научни статии 48 бр. (44.9%) през периода 2002-2015 година; ♦- 9.4% (10 бр.) - учебни помагала – учебници и ръководства; ♦- 15.9% (17 бр.) статии по методика на обучение по селскостопански дисциплини; ♦- 13.1% (14 бр.) учебни програми за обучение по селскостопански дисциплини; ♦- 3 учебника -2.8% (Растениевъдство 2002, 2007 и 2013 г.); ♦- 7 бр (6.5%) ръководства за обучение на студенти; ♦- 1 технология за отглеждане на овес и др.

За участие в обявения конкурс за заемане на академичната длъжност „Професор” оценявам 48 бр. научни статии, от които публикувани в: ♦- в списания IF – 1 бр. с IF 0.968; ♦- в международни реферирани научни списания – 20 бр. (41.7%); ♦- 14 бр = 29.2% са в български реферирани научни списания и сборници; ♦- доклади, публикувани в сборници от международни конференции – 12 бр. и една технология (27.1%);

От рецензираните научни статии 47.9% (23 бр.) са на латиница.

От общата научна продукция, в 27,1 % (13 бр.), доц. д-р Т. Георгиева е първи автор, а в 33% (16 бр.) е втори автор.

Средногодишната продукция (2002-2015г.) възлиза на 7.64 бр. при обща публикационна продукция (вкл. учебните програми и методически разработки и др.).

Научната продукция възлиза на 4.5 бр./ годишно, което доказва високата научна и публикационна активност на доц. д-р Тоня Георгиева.

През последните 5 години от научната си дейност същата е разработила, редактирала и публикувала 39.1% от научните си статии, 67.6% от реферирани научни труда, 35.3% от научната продукция във връзка с педагогическата квалификация, което е отличен атестат за активната й постоянна и ефективна дейност.

3. Отражение на научните публикации на кандидата в литературата – известни цитирания. Посочените в документацията цитирания са 132 бр., от които 60 бр. (45.5%) са в научни източници на латиница, 41 бр. - 31.1% цитирания са в български научни източници и 31 бр. – 23.5% са в дисертационни трудове на научни работници. Цитирани са общо 14 бр. (31.1%) научни труда, от които: ●-в чужди реферирани международни издания 7 бр. научни публикации (31.8%); ●- в български издания – 15 бр. (68.2%). Всичко това говори на висока международна активност и авторитет.

4. Научна дейност. Кандидатката е с богата и високо резултатна преподавателска, научно изследователска и приложна дейност.

Основните научни направления, в които е работила доц. д-р Т. Георгиева и **научните приноси,** дело на дейността й са: ◆- подробно проучване и оценка на форми овес; ◆- изследвания с отчитане на сортовата специфика на сортове овес по отношение на съдържанието на β -глюкани в зърното; ◆- отчетено е влиянието на агроекологичните условия на стопанските години върху съдържанието на β -глюкани; ◆- изпитано е влиянието на растежни регулатори (*Хумустим* и *Имуноцитофит*) с отчитане на специфичната сортова реакция към тях; ◆- установени са корелационните зависимости между качествените показатели (на сортове български овес) с добива на зърно; ◆- извършено е прецизно сравнително съдово изследване (*свързано с развитието на мезокотила и колеоптила*) на зърнено-житни култури (*пшеница, ечемик, ръж, овес, ориз*); ◆- установено е влиянието на различните системи на земеделие (*органично и конвенционално*) върху овес (*протичането и продължителността на етапите на органогенезиса*);

Научно - приложните приноси на доц. д-р Т. Георгиева са свързани с: ◆- влиянието на генотипа върху формирането на продуктивността на видове и сортове овес; ◆- влиянието на генотипа върху качеството на зърното на видове, сортове и линии овес (*анализ на белтъчините в зърното, на мазнините, на аминокиселинния състав на зърното на овес, изпитвано е влиянието на растежни регулатори при овеса, установени са подходящи генетични ресурси и източници за създаване на нови, висококачествени сортове овес, корелационните зависимости*).

Проведени са агроекологични изследвания на овес: ◆- установено е влиянието на специфичните условия на районите при отглеждане на овес; ◆- извършени са проучвания за адаптивните способности на чужди сортове (*сръбски*) овес; ◆- проучено е влиянието на агроекологичните условия върху биологическите характеристики на зимуващи и пролетни форми овес с установяване на специфичната сортова реакция.

Проведени са проучвания свързани с борбата с плевелна растителност при овеса: ◆- в полски сравнителни опити е установена селективността и биологическата активност на хербициди (*диметаклор, метазахлор, и бифенокс*) и хербицидни комбинации (*амидосулфурон+йодосулфурон и др.*); ◆- установена е сортовата специфична реакция на форми (*зимни и пролетни*) овес към хербицидите *Дерби супер* и *Гранстар 75 ДФ*.

◆- Проведено е проучване за съвместно отглеждане на овес в композиция с едногодишни бобови култури (*фий*); ◆- извършени са проучвания с други полски култури: български сортове твърда (*durum*) пшеница, мека, обикновена (*хлебна*) пшеница, ечемик, лен (*основните агротехнически звена*); ◆- анализирани са почвените условия за отглеждане на сортове ориз (*с турски, италиански и български произход*); ◆- установена е оптималната продължителност на дестилационния процес на свежа и суха биомаса на розмарин;

Научно приложни приноси – с потвърдителен характер: ◆- потвърдена е положителната корелационна зависимост между масата на 1000 зърна с добива на зърно от единица площ (*дка*); ◆- потвърдено е, че съдържанието на протеини, мазнини и скорбяла е в най-благоприятно съчетание при овес, линия М-К.

Методически приноси - ◆- разработен е модел на регресионен анализ, за използване при планиране на съставките на етеричното масло, получено от Розмарин; ◆- разработена е софтуерна програма за анализ на дидактически тестове (*с електронни таблици за изчисляване – с входящи и изходящи данни*); ◆- разработени са методически модели (*свързани с дидактическата подготовка на материали*) за дистанционно обучение; ◆- разработени, адаптирани, тествани и внедрени са нови дидактически методи за решаване на проблеми възникващи при процеса на обучението; ◆- повишена и утвърдена е конкурентноспособността на АУ, Пловдив (*сред страните членки на ENTER*), с популяризиране на опита си в обучението (*чрез програмите за обучение „Учене през целия живот”, „Програма за студентски практики”, „Комениус”, „Леонардо да Винчи”, „Еразмус”, „Грюндвиг” и др.*). Всичко това говори за многостранна и ефективна научна и научно-приложна дейност на кандидатката.

► **Внедрителската дейност на доц. д-р Т. Георгиева** – са заключават в разработените и приложени в практикава (*в областта на обучението*) учебни ръководства (7 бр.), учебни помагала (14 бр.), учебни програми и учебници по „Растениевъдство” (3 бр.) и разработки по методики на обучението (17 бр.).

5. Оценка за националната и международна обществената активност на кандидата: В процеса на трудовата си дейност, доц. д-р Т. Георгиева заема отговорни административни длъжности: ◆- Зам. - директор на Център за продължаващо обучение към АУ, Пловдив (2001-2008 г.); ◆- Директор на Център за продължаващо обучение (2008-2016г). **От март 2016 г. е Зам. - декан на ФА на АУ, Пловдив.**

Тя е член на Съюз на научните работници в България, НТС на спец. в земеделието, Член на ФС на ФА (2001-2016), Член на АС (2012-2015), Член на Научни журита (няколкократно), Член на ЕК към ФЗ на МЗХ, Главен редактор на сп. „Професионално образование” към МОН.

Най-ясно активността на доц. д-р Т. Георгиева е изразена в разработените, ръководени и участието ѝ в **17 бр. научни проекти.**

Активността в научната дейност на доц. д-р Т. Георгиева е видна и от ◆- научните разработки (118 бр), голяма част от тях на латиница, ◆- броя на цитиранията в статии с висок импакт фактор – общ **IF 10.149** и ◆- броя на цитиранията - **132 бр** (от 14 научни разработки), което доказва стойността на научните ѝ разработки и степента на приложимостта им.

Освен в преподавателската и административната си дейност, кандидатката участва в ЕК на национално ниво (5 бр.), към ДФЗемеделие, в редколегии (3 бр.) и др.

Впечатляваща е международната ѝ активност: ENTER- зам.-президент, ген.секретар, касиер, член на редколегия на сп. „Didaktica” (Румъния) и „Научни трудове на Аграрен Университет”, Пловдив.

Резултатната национална активност се потвърждава и от ръководството на дипломанти (10 завършили и 4 с продължаващо обучение), ръководството на 2 докторанти (*П. Зоровски, защитил 2013 г.*) и докторант, в процес на обучение (*Ив. Тороманова – 2013-2016 г.*).

Проведените специализации (по програма Еразъм и Еразим +) - във Франция (Дижон и Орлеанс), в Холандия (Вагенинген и Дронтън), в Австрия (Виена), в Чехия (Прага - няколкократно), в Испания (Малага и Кордоба), във Финландия, Норвегия, Кипър и др., а също и владенето и ползването на добро и много добро ниво на английски и руски език са дали възможности за международни връзки и ефективна научна дейност.

◆ Доц. д-р Т. Георгиева е утвърден учен с определено делови поглед по отношение на научноизследователската и преподавателската дейност, за ефективното обучение на студентите по „Растениевъдство” и сходни дисциплини.

През периода на учебните 2010/2011 до 2014/2015 години има обща 3140 академични часа, от които 1288 часа лекционна заетост (257.6 часа средногодишно), 1264 часа изведени упражнения (252.8 часа средногодишно) и 588 часа извънаудиторна заетост (117.6 часа средногодишно).

Академичното ръководство на АУ, Пловдив удостоверява (удостов. Изх.№ 8/5.02.2016) пряката академична заетост на доц. д-р Т. Георгиева, като регистрира от 553 до 743 академични часа годишно. Средногодишната заетост възлиза на натоварване с 628 академични часове за обучение на студенти.

III. КРИТЕРИИ за заемане на академична длъжност „Професор” и изпълнението им

ПОКАЗАТЕЛИ (по ЗРАСРБ и ШПЗРАСРБ респ. ШПЗРАСРБ на АУ, Пловдив)	Изисквания за „Професор”	Изпълнение – доц. д-р Тоня Георгиева
Общ трудов стаж (Удост. изх. № ЛС-14/08.02.2016	в АУ	30 години и 2 месеца
Академична длъжност „Асистент” от 03.1986	в АУ	Удост. изх. № ЛС-14/08.02.2016
Академ. длъжност „гл. асистент” – от 18.11.1992	В АУ	Удост. изх. № ЛС-14/08.02.2016
Научна степен (02.07.1996)	Доктор	Допл. ВАК № 24291/1996г
Научно звание, научна степен (25.06.2002)	Доцент, АУ	Свид-во № 21507 / 25.06.2002
Преподавателска дейност – общ преподават. стаж ---- натоварване - за конкурса (2010/11 – 2014/15 г.) ---- средно годишно натоварв. (5 годишен период) Ръководство на дипломанти (в АУ –общо 14 бр.)	-- --	30 години 3140 академични часа 628 академични часа 10 бр. + 4 продължаващи
Ръководство на Докторанти --- в т.ч. в процес на обучение	1 1	1 защитил 2013 г (П.Зоровски) Ив. Гороманова (2013-2016 г)
Научна продукция+разработки общо / по конкурса в т.ч. за конкурса „Професор” –научни статии - ср. год. за периода след доцентура (13 години: 2002-2015) / научни, бр. - самостоятелно + I-ви + II-ри автор (60,4%) - реферирани в български научни източници и в чужди научни източници - цитирания в научни статии с общ IF (общ коеф. 10.149)	- 20 + 20 - 50.0% - - -	112 бр. – 107 бр. 95.5% 48 бр. – 120.0% Общо 7,64 бр / научни 4,5 бр. 29 бр. - 60.4% 14 бр – 29.2% 20 бр. – 41.7% общ коефициент 10.149
Научни и научно-приложни разработки (вкл.учебни помагала, програми, методики и метод. разработки и др.)	3	52 бр.
Ръководство на Дипломанти / р-во на Докторанти	-	10 + 4 бр. продълж. обучение / 2 (1 защитил)
Участие в научни проекти – общо (с външно финансиране - бр) ---- като ръководител на проекти	3 - 1 (2)	17 - 566.7% 10 бр. 4 – 200.0%
Брой известни цитирания от други автори (за конкурса) в т.ч. ----в чужбина ----в България	20 10 10	132 бр. 60 бр. 62 бр.
Участия в научни форуми – общо --- в България --- в чужбина	10 5 5	46 - 460.0% 23 - 460.0% 23 - 460.0%
Компютърни умения и компетенции	Word, Excel, SPSS, Statistica, Internet, Power point	
Издадени учебни пособия	2 (3)	7 - 350.0%
Издадени учебници и книги	1	3 - 300.0%
Членство в авторитетни професионални организации - в научни съвети ; -в научно жури; -в други	ENTER-зам президент, ген.секретар, касиер, Съюз на научните работници в България, НТС на спец. в земеделието, Член на ФС та ФА (2001-2016), Член на АС (2012-2015), Член на Научни журита (няколкократно), Член на ЕК към ФЗ на МЗХ, Гл.редактор на сп.”Професионално образование”към МОН, Член на редколегия на сп. „Didaktica” и „Научни трудове на Аграрен Университет, Пловдив	

Съгласно критериите за заемане на академична длъжност „Професор” по Направление 6.1. Растениевъдство, специалност „Растениевъдство”, кандидатът доц. д-р Тоня Д. Георгиева (по табл. стр 5), отговаря на изискванията (преминала е успешно поетапното научно развитие):

- ◆ Притежава Научното звание „Доцент” – от 1995 г. ;
- ◆ Упражнява преподавателска дейност (до 2016 г.) в ФА на АУ, Пловдив – общо 30 години, с хорариум от 3140 академични часа през последните 5 години; средно годишно по 628 часа хорариум;
- ◆ Ръководител дипломанти – 14 бр., в т.ч. 4 дипломанти в процес на обучение;
- ◆ Ръководител на докторанти – 2 бр. в т.ч. 1 в процес на обучение;
- ◆ Научната продукция е оригинална за областта на растениевъдството (48 бр.), с надвишаване на изискванията (40 бр.) за придобиване научната степен;
- ◆ Отговаря на изискванията (50.0%) и за авторство (самостоятелно + I- автор + II автор) – 60,4%;
- ◆ Участието в научни проекти (17 бр.) надвишава над 5 пъти изискванията (3 бр.), за придобиване на научната степен Професор, в т.ч. 4 бр. като ръководител на проект;
- ◆ Броят на цитиранията (132) надвишава над 6 пъти изискванията (20 бр.);
- ◆ Отговаря на изискванията за издадени учебник (3 бр.) и учебни пособия (52 бр.);
- ◆ Надвишава изискванията (20 бр.) за участие в научни форуми (46 бр.).

Доц. д-р Тоня Георгиева е ерудирана личност в обучението на бъдещи специалисти в областта на Растениевъдството.

Критични бележки – нямам критични бележки. От разгледаната и анализирана документация се убеждавам, че доц. д-р Т. Георгиева е много добре изграден преподавател и учен, реализирал се с висока ефективност.

Лични впечатления – отличните впечатления съм добила от личните контакти, от задълбоченото ѝ отношение към научната и преподавателска дейност, от коректното ѝ отношение към студентите и колегите си, от високата степен на комуникативност и способност за работа в колектив, от подредената документация във връзка с конкурса за академичната длъжност „Професор” и от научните и научно-приложните ѝ постижения.

Заклучение:

Доц. д-р Т. Георгиева като кандидат в конкурса, чувствително превишава изискванията за заемане на академичната длъжност Професор (с ясно изразена, интензивна, активна и ефективна преподавателска, научна и публикационна дейност, научни и научно-приложни приноси, усвоени и използвани методи в обучението, участие и ръководства на проекти, ръководството на дипломанти и докторанти, както и активна обществена, административна и институтска активност.

Предложение:

След разглеждането, подробния анализ и съпоставката на предоставените ми по конкурса документи и материали, както и от личните ми впечатления за професионалните качества на кандидатката, считам, че дейността на същата се отличава с актуалност, значимост и прецизност, многопосочност и възможност за практическа реализация на резултатите, което ми дава основание и убеденост, да дам висока оценка за цялостната дейност на доц. д-р Т. Георгиева.

Препоръчвам на уважаемите членове на Научното жури, да гласуват положително и да предложат на Факултетния съвет на Агрономически факултет, при АУ, Пловдив, за **ПРОФЕСОР** по Направление 6.1. Растениевъдство, специалност „Растениевъдство”, да бъде избрана доц. д-р Тоня Добрева Георгиева.

10 юни 2016
София

Изработил рецензията: .....

